

Statsbudsjettet 2021

Tildelingsbrev til Likestillings- og diskrimineringsombudet

I dette tildelingsbrevet meddeles Stortingets budsjettvedtak og Kulturdepartementets styringssignaler for Likestillings- og diskrimineringsombudet (LDO) i 2021. Prop. 1 S (2021–2021) for Kulturdepartementet og Prop. 1 S Tillegg 1 (2020-2021) ble behandlet av Stortinget 17. desember 2021 på grunnlag av Innst. 14 S (2021–2021).

Hoveddokumenter og faste møter i styringsdialogen framgår av styringskalenderen, jf. vedlegg 5. Departementets styringssignaler gis alltid skriftlig. LDO skal følge målene, forutsetningene og kravene i dette tildelingsbrevet, i vedleggene til brevet og i departementets instruks til virksomheten samt reglement for og bestemmelser om økonomistyring i staten.

Brevet er disponert i følgende deler:

1. Mål for 2021
2. Andre forutsetninger og krav
3. Budsjettildeling for 2021
4. Rapportering
5. Evalueringer
6. Styringskalender

Sammen med brevet følger disse vedleggene:

- Vedlegg 1: Styringskalender 2021
- Vedlegg 2: Krav til årsrapport for 2021

1. Mål for 2021

Likestillings- og diskrimineringsombudets (LDO) virksomhet er regulert i lov om Likestillings- og diskrimineringsombudet og Diskrimineringsnemnda (diskrimineringsombudsloven).

LDO skal fremme likestilling og bekjempe diskriminering på grunnlag av blant annet kjønn, etnisitet, religion, funksjonsevne, seksuell orientering og alder. LDO skal gi veiledning om diskrimineringslovverket og være en pådriver for likestilling og mangfold. Ombudet skal også overvåke at norsk rett og forvaltningspraksis er i samsvar med FNs kvinnekonvensjon, rasediskrimineringskonvensjonen og konvensjon om rettigheter for personer med nedsatt funksjonsevne.

Det vises forøvrig til Prop. 1 S (2020-2021) for KUD, og departementets instruks for økonomi- og virksomhetsstyring i LDO.

1.1. Overordnede mål

Følgende sentrale mål for 2021 gjelder for Likestillings- og diskrimineringsombudet:

Mål: Effektivt håndhevingsapparat på likestillings- og ikke-diskrimineringsområdet

1.2. Særskilte oppdrag for 2021

1.3.2 Krafttak for mangfold

Regjeringen tar et krafttak for mangfold. Det overordnende målet er at kunst- og kulturlivet, mediene, frivilligheten og idretten skal inkludere og være tilgjengelige for alle, uavhengig av for eksempel kjønn, alder, etnisitet, religion, seksuell orientering, funksjonsevne og/eller kulturell, sosial og økonomisk bakgrunn og bosted. Krafttaket innebærer at hele sektoren må bidra til et langsiktig og systematisk arbeid for å nå et større mangfold av brukere og deltakere, av utøvere og av uttrykk og tilbud.

Kulturdepartementet legger til grunn at alle underliggende virksomheter bidrar til krafttaket i 2021. I dette ligger det at virksomhetene skal vurdere sitt eget handlingsrom for å medvirke til at flere kan bli en del av disse arenaene i hele Norge. Dette vil bli fulgt opp videre i styringsdialogen for 2021.

2. Andre forutsetninger og krav

2.1. Fellesføringer som gjelder for alle statlige virksomheter i 2021

2.1.1 Regjeringens inkluderingsdugnad

LDO skal arbeide for å utvikle rutiner og arbeidsformer for å nå målene for regjeringens inkluderingsdugnad. LDO skal i årsrapporten rapportere på hvordan rekrutteringsarbeidet har vært innrettet for å nå målet om 5 pst, vurdere eget arbeid opp mot målene og omtale utfordringer og vellykkede tiltak. Har LDO hatt nytilsetninger i faste eller midlertidige stillinger i 2021, skal en i årsrapporten rapportere antallet med nedsatt funksjonsevne eller hull i CV-en, sammen med nytilsetninger i faste og midlertidige stillinger totalt.

For nærmere orientering om fellesføringen vises det til [Rundskriv H-6/19](#) fra Kommunal- og moderniseringsdepartement.

2.1.2 FNs bærekraftmål:

Bærekraftmålene gjelder alle land og alle deler av samfunnet. Departementene følger opp bærekraftmålene som ledd i sin løpende virksomhet. For å lykkes med å nå målene er det viktig at også LDO utnytter sitt handlingsrom til å nå bærekraftmålene på best mulig måte. Bærekraftmålene er flersektorielle, og det kan derfor være nødvendig å samarbeide med andre virksomheter for å lykkes best mulig.

2.2. Aktivitets- og redegjørelsesplikten etter likestillings- og diskrimineringsloven

LDO skal jobbe aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering på grunn av blant annet kjønn, etnisitet, funksjonsnedsettelse og seksuell orientering, se likestillings- og diskrimineringsloven §§ 24, 26 og 26 a. LDO være i forkant når det gjelder å identifisere likestillingsutfordringene i virksomheten og iverksette korrigerende tiltak.

LDO må redegjøre for hvordan man arbeider for å operasjonalisere virksomhetens likestillingspolitikk til handling og hvordan virksomheten følger opp aktivitetspliktens fire trinn. Innen utgangen av 2021 må LDO kartlegge lønnsforhold fordelt etter kjønn og redegjøre for resultatene fra kartleggingen, i henhold til de føringer som fremgår av Prop. 63 L (2018-2019).

Offentlige myndigheter – i rollen som myndighetsutøvere og tjenesteytere – må jobbe aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestillingssituasjonen på eget forvaltningsområde. Dette betyr at LDO må skaffe kunnskap om likestillingssituasjonen på alle diskrimineringsgrunnlag. Videre må virksomheten redegjøre for hva de gjør for å integrere hensynet til likestilling i myndighetsutøvelsen, plan- og strategiarbeidet, budsjetteringen og tjenesteytelsen.

I tillegg skal LDO følge opp virksomheters og myndighetsorganers aktivitets- og redegjørelsesplikt samt rapporteringsplikten om likestilling og ikke-diskriminering etter regnskapsloven § 3-3 c, se diskrimineringsombudsloven § 5 fjerde ledd.

2.3. Klima- og miljøtiltak

Regjeringens klima- og miljøpolitikk bygger på at alle samfunnsaktører har et selvstendig ansvar for å legge miljøhensyn til grunn for aktivitetene sine og for å medvirke til at de nasjonale klima- og miljømålene nås. De nasjonale målene er knyttet opp mot naturmangfold, kulturminner og kulturmiljø, friluftsliv, forurensning, klima og polarområdene. For mer detaljert informasjon, se [Prop. 1 S \(2020–2021\) Klima- og miljødepartementet](#), kap. 8 s. 227.

2.4. Fellesavtaler

Departementet viser til at fellesavtalene som inngås og forvaltes av [Statens innkjøpssenter](#), er obligatoriske for alle statlige forvaltningsorganer i sivil sektor.

2.5. Personalpolitikk

Departementet forutsetter at LDO til enhver tid har riktig bemanning og kompetanse slik at oppgavene blir utført på best mulig måte.

LDO skal sikre og ivareta et forsvarlig arbeidsmiljø og forebygge og redusere sykefravær, herunder hindre trakassering og annen utilbørlig oppførsel, i tråd med arbeidsmiljølovens krav. Virksomheten skal ha rutiner for intern varsling av kritikkverdige forhold, i samsvar med arbeidsmiljøloven § 2 A-3.

2.6. Lærlinger

Virksomheten skal knytte til seg minst én lærling. Virksomhetene oppfordres til å tilrettelegge for enda flere lære plasser samt vurdere godkjenning i flere nye lærefag. Videre skal virksomheten knytte seg til opplæringskontoret OK stat eller et annet opplæringskontor. Det vises til Strategi for flere lærlinger i Staten (regjeringen.no) for nærmere omtale.

3. Budsjettildeling og fullmakter

Kulturdepartementet stiller følgende budsjettammer til disposisjon for LDO i 2021:

3.1. Utgifter

Utgiftene knyttet til det planlagte aktivitetsnivået, inkludert nye tiltak som man vil sette i gang i 2021, må dekkes innenfor den tildelte budsjettammen. I disposisjonsplanen må det derfor innarbeides dekning for alle utgifter som vil påløpe i budsjettåret i henhold til de aktivitetene som virksomheten har planlagt for 2021.

Kap. 353 , post 50: kr 49 042 000

For budsjettering og regnskapsføring av merverdiavgifter og pensjonsutgifter vises til hhv. til Finansdepartementets rundskriv R-116 og R-118.

4. Rapportering

4.1. Rapport innen 1. august 2021 om likestillingsmessige konsekvenser av covid-19

Der det er aktuelt, ber vi virksomhetene vurdere likestillingsmessige konsekvenser knyttet til:

- Virksomhetens rolle som arbeidsgiver: er det likestillingsmessige konsekvenser knyttet til virksomheten som arbeidsplass?
- Virksomhetens rolle som offentlig myndighet: er det likestillingsmessige konsekvenser på virksomhetens sektoransvarsområde?

Likestilling dekker kjønn, men også andre diskrimineringsgrunnlag som funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, samt etnisitet, religion og livssyn. Vi minner om at likestillings- og diskrimineringsloven gir arbeidsgivere og offentlige myndigheter plikt til å jobbe for likestilling og hindre diskriminering. Les mer om dette på Bufdirs nettsider: [Aktivitets- og redegjøringsplikten \(ARP\) \(bufdir.no\)](https://bufdir.no/aktivitets-og-redegjorelsesplikten-arp)

Relevante spørsmål å stille seg kan være:

- Er det grunner til å tro at covid-19, eller tiltak som er iverksatt som følge av covid-19, kan ha forsterket eksisterende likestillingsutfordringer på feltet, evt. forbedret?
- Er det grunner til å tro at covid-19, eller tiltak som er iverksatt som følge av covid-19, har skapt/skaper nye likestillingsutfordringer på feltet?

KUD sine underliggende virksomheter har i 2020 rapportert på dette, men det bes likevel om at det gjøres en ny vurdering av saken. Dette for å sikre at KUD har oppdatert informasjon for å kunne svare ut anmodningsvedtak nr. 537 (2019-2020).

4.2. Regnskapsrapport per 31. august 2021

Departementet vil be om en særskilt regnskapsrapport per 31. august 2021, der det i tillegg til forbruket per 31. august også skal angis planlagt forbruk for resten av året. Departementet vil senere sende ut retningslinjer for utarbeiding av en slik rapport.

4.3. Årsrapport for 2021

Virksomheten skal ved utgangen av hvert budsjettår utarbeide en egen årsrapport. Årsrapport og årsregnskap skal utarbeides etter en felles struktur for alle statlige virksomheter, jf. pkt. 1.6.1 i Bestemmelser om økonomistyring i staten.

Årsrapporten for 2021 utarbeides som eget dokument og sendes til Kulturdepartementet, med kopi til Riksrevisjonen, innen 15. mars 2022.

For nærmere omtale av kravene til årsrapporten vises det til vedlegg 2.

5. Styringskalender for 2021

Vedlagt følger styringskalender for 2021.

Med hilsen

Elisabeth Lier Haugseth (e.f.)
ekspedisjonssjef

Fredrik Skau Gundersen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Vedlegg 1:

Styringskalender – Likestillings- og diskrimineringsombudet for 2021

Måned	Dato	Hva	Hvor	Ansvarlig
Januar	Januar	Endelig tildelingsbrev for 2021	Til LDO	KUD
	Medio januar	Budsjettskriv for 2022	Til statlige virksomheter	KUD
	Medio januar	Regnskapsrapport (kasserapport) per 31. desember 2020	Til DFØ (kopi til KUD)	LDO
	Medio januar	Forklaringer til statsregnskapet 2020	Til KUD	LDO
Februar				
	1. mars	Frist for innmelding av eventuelle saker til revidert nasjonalbudsjett 2021	Til KUD	LDO
	Innen 1. mars	Budsjettforslag for 2022	Til KUD	LDO
	Innen 15. mars	Årsrapport for 2020	Til KUD	LDO
April	April/mai	Dialogmøte	Hos LDO eller KUD (avtales nærmere)	KUD etter drøfting av dagsorden med virksomheten

	Avtales direkte	Medarbeidersamtale for virksomhetens direktør	Hos LDO eller KUD (avtales nærmere)	Ekspedisjonssjef KUD
Mai				
Juni	Medio juni	Ev. supplerende tildelingsbrev for 2021 som følge av endringer i revidert nasjonalbudsjett	Til LDO	KUD
Juli	Innen 31. juli	Informasjon om regnskapsrapport pr. 31. august 2021	Til statlige virksomheter	KUD
August				
September	Medio september	Regnskapsrapport pr. 31. august 2021	Til KUD	LDO
Oktober	Innen 1. oktober	Eventuelle saker til nysaldering av budsjettet for 2021 (<u>utover</u> det som framgår av regnskapsrapport pr. 31. august)	Til KUD	LDO
	Medio oktober	Foreløpig tildelingsbrev for 2022	Til LDO	KUD
	Ultimo oktober	Ev. supplerende tildelingsbrev 2021 om justeringer som følge av regnskapsrapporter pr. 31. august og lønnskompensasjon	Til LDO	KUD
November	November	Dialogmøte	Hos LDO eller KUD	KUD etter drøfting av dagsorden med virksomheten
Desember	Primo desember	Innspill til arbeidet med statsbudsjettet for 2023 (langsiktige strategier, konsekvensjusteringer,	Til KUD	Virksomheten

		innsparingsmuligheter, satsingsforslag)		
	Primo desember	Rundskriv om rapportering til statsregnskapet 2021	Til statlige virksomheter	KUD

Vedlegg 2: Krav til årsrapport

Årsrapport for 2021

Vi viser til pkt. 1.6.1. og 2.3.3 i [Bestemmelser om økonomistyring i staten \(Bestemmelsene\)](#).

Årsrapporten skal inneholde seks deler med følgende benevnelse og rekkefølge:

- I. **Leders beretning**
- II. **Introduksjon til virksomheten og hovedtall**
- III. **Årets aktiviteter og resultater**
- IV. **Styring og kontroll i virksomheten**
- V. **Vurdering av framtidsutsikter**
- VI. **Årsregnskap**

Årsrapporten skal gi et dekkende bilde av virksomhetens resultater og gi departementet grunnlag for å vurdere måloppnåelse og ressursbruk.

Årsrapporten (herunder årsregnskapet) skal sammen med revisjonsberetning publiseres på virksomhetens nettsider innen 1. mai. Dersom revisjonsberetningen ikke er mottatt innen fristen, skal beretningen publiseres så snart den foreligger.

På [DFØs nettsider](#) ligger det anbefalinger og råd til innhold og struktur av årsrapporten.

Krav til årsrapporten

Virksomhetens årsrapport skal som et minimum oppfylle følgende krav:

Del I Leders beretning

Leder skal gi en overordnet vurdering av virksomhetens måloppnåelse på bakgrunn av prioriteringer, resultater og ressursbruk. Beretningen skal signeres av virksomhetslederen og styreleder for virksomheter med styre.

Del II Introduksjon til virksomhetens og hovedtall

Det skal gis en kortfattet og oversiktlig introduksjon av virksomheten, herunder:

- **Omtale av virksomheten og samfunnsoppdraget**
- **Omtale av organisasjon og ledelse**
- **Presentasjon av utvalgte hovedtall**

Det skal oppgis tall for de siste tre år. I tillegg til de tallene virksomheten selv ønsker å belyse er det et krav at følgende nøkkeltall inkluderes i tabellform:

- **Antall årsverk**
- **Samlet tildeling post 01–99**
- **Utnyttelsesgrad post 01–29¹**
- **Driftsutgifter eller driftskostnader²**
- **Lønnsandel av driftsutgifter eller lønnsandel av driftskostnader³**
- **Lønnsutgifter eller lønnskostnader pr årsverk.⁴**

Del III Årets aktiviteter og resultater

Del III skal være det mest omfangs- og innholdsrike delen av årsrapporten. Virksomhetens rapport for 2021 skal inneholde:

- **Redegjørelse og vurdering per overordnet mål, tjenesteområde eller strategisk satsing:**
 - **om prioriteringer og ressursbruk**
 - **om resultater (produkter/tjenester og effekter)**
 - **om måloppnåelse.**

¹ Gjelder ikke nettobudsjetterte virksomheter.

² Driftsutgifter brukes av virksomheter som fører regnskap etter kontantprinsippet. Driftskostnader brukes av virksomheter som fører regnskap etter SRS.

³ Lønnsandel av driftsutgifter brukes av virksomheter som fører regnskap etter kontantprinsippet. Lønnsandel av driftskostnader brukes av virksomheter som fører regnskap etter SRS.

⁴ Lønnsutgifter brukes av virksomheter som fører regnskap etter kontantprinsippet. Lønnskostnader brukes av virksomheter som fører regnskap etter SRS.

Rapporten må inneholde både tekstomtale og tabelloversikter som dokumenterer de resultater som virksomheten har oppnådd med sammenlignbare tall for de tre siste årene.

Del III skal også inneholde rapport om særskilte oppdrag og forutsetninger som framgår av tildelingsbrevet for 2021 og som ikke er nevnt under kravene til rapportens Del IV.

Del IV Styring og kontroll av virksomheten

Det skal gis en overordnet vurdering av hovedelementene i virksomhetens opplegg for intern styring og kontroll.

Virksomheten skal også gi en nærmere omtale av vesentlige forhold ved styring og kontroll.

Del IV skal også inneholde rapport om følgende punkter i tildelingsbrevet for 2021:

Til punkt 1.3.2 Kraftak for mangfold

Virksomheten skal redegjøre for hvordan virksomheten har operasjonalisert mangfoldsbegrepet i eget arbeid, hvilke utfordringer som er identifisert og hvilke strategier som er utviklet for å medvirke til økt relevans og representativitet i kunst- og kulturlivet, mediene, frivilligheten og idretten og hvordan dette arbeidet følges opp.

Til punkt 2.1.1 Regjeringens inkluderingsdugnad

Virksomheten skal i årsrapporten rapportere i tråd med [veiledningen fra DFØ](#).

Til punkt 2.1.2 FNs bærekraftsmål

Virksomheten bes om å redegjøre for hvordan aktivitetene i virksomheten, herunder det som inngår i å følge opp årets mål og oppdrag, også har bidratt til at Norge skal nå bærekraftsmålene. Omtalen skal beskrive hvilke bærekraftsmål virksomhetens arbeid har bidratt til og eventuelle utfordringer som virksomheten har i det videre arbeidet med bærekraftsmålene.

Til punkt 2.2 Aktivitets- og redegjøringsplikt

Det vises til veiledning om dette på Barne- ungdoms- og familiedirektoratets nettsider: [Aktivitets- og redegjøringsplikten \(ARP\) \(bufdir.no\)](#)

A. Som arbeidsgiver

- **I årsrapportene for 2021 må virksomhetene som arbeidsgivere rapportere om:**
- **Den faktiske tilstanden for kjønnslikestilling**

- **Hva som er gjort for å oppfylle aktivitetsplikten etter likestillings- og diskrimineringsloven § 26**

Plikten til å kartlegge lønnsforhold fordelt etter kjønn og bruken av ufrivillig deltidsarbeid (se likestillings- og diskrimineringsloven § 26 andre ledd bokstav a)) skal skje annet hvert år, og Kulturdepartementet har lagt til grunn at dette må skje for første gang i årsrapporten for 2021.

Når det gjelder rapportering om den faktiske tilstanden for kjønnslikestilling, skal årsrapporten omtale hvordan de ansatte er involvert i planleggingen av lønnskartleggingen. Når det gjelder rapportering om hva arbeidsgiver gjorde for å oppfylle aktivitetsplikten, bør det opplyses om følgende om alle diskrimineringsgrunnlag (med unntak av alder):

- **Planlagte og iverksatte tiltak i 2021**
- **Hva arbeidsgiver gjorde for å ivareta hensynet til likestilling og ikke-diskriminering i sin personalpolitikk (bl.a. rekruttering, lønns- og arbeidsvilkår, tilrettelegging mv.)**
- **Hvilke retningslinjer, rutiner, standarder og prosedyrer for likestillingsarbeid som er utarbeidet, og hvordan disse ble omsatt til handling i virksomheten**
- **Hvordan den obligatoriske arbeidsmetoden i fire trinn, som gjelder for arbeidsgivere, ble praktisert**
- **Hvilke resultater som ble oppnådd**
- **Hvilke forventninger virksomheten som arbeidsgiver har til dette arbeidet fremover**

Omfanget av redegjørelsen må tilpasses virksomhetens størrelse og karakter.

B. Som myndighetsorgan

- **I årsrapporten må virksomhetene – som myndighetsorganer – gi en redegjørelse for likestillingsarbeid, se likestillings- og diskrimineringsloven § 24 annet ledd. Det skal redegjøres for:**
- **Hva virksomheten gjorde i 2021 for å integrere hensynet til likestilling og ikke-diskriminering i sitt arbeid med blant annet regelverksutforming, budsjettering, utforming og tildeling av tjenester og samfunnsplanlegging**
- **Hvordan virksomheten arbeidet med å omsette prinsipper, prosedyrer og standarder for likestilling og ikke-diskriminering til handling**
- **Resultatene som ble oppnådd**
- **Hvilke forventninger virksomheten har til dette arbeidet fremover.**

Til punkt 2.3 Klima- og miljøtiltak

Regjeringens klima- og miljøpolitikk bygger på at alle samfunnssektorer har et selvstendig ansvar for å legge miljøsinn til grunn for aktivitetene sine og for å medvirke til at de nasjonale klima- og miljømålene kan nås. Det bes om at virksomheten omtaler konkrete tiltak som er påbegynt og/eller gjennomført, og planer og strategier fremover.

Del V Vurdering av framtidsutsikter

Det skal gis en kortfattet omtale av forhold i og utenfor virksomheten som kan påvirke virksomhetens evne til å løse samfunnsoppdraget og oppnå fastsatte mål og resultater på lengre sikt.

Del VI Årsregnskap

Krav til statlige virksomheters årsregnskap er fastsatt i Bestemmelsene punkt 3.4. Finansdepartementets rundskriv [R-115 Utarbeidelse og avleggelse av statlige virksomheters årsregnskap](#) gir nærmere krav om både innhold og oppstilling av regnskapet. Vi vil presisere at kommentarer til årsregnskapet skal signeres av virksomhetslederen. I virksomheter med styre skal kommentarene signeres av direktøren og styrelederen. Veiledningsmateriell og maler for oppstillinger og noter som virksomheten kan benytte ved utarbeidelse av årsregnskapet ligger på [nettsidene til DFØ](#).